

SOLI DEO GLORIA

EVANGÉLIUMI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

*Négy szócskát üzenek, vésd jól kebeledbe, s fiadnak
Hagyd örökül, ha kihúnysz: A HAZA MINDEN ELŐTT.*

*„Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér, / Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az égő / Nap, de szemünk bele nem tekinthet.”*

Berzsenyi Dániel így fogalmazta meg Fohász című versében a hit csodáját, ajándékát és egyben a korlátait is. Ez az evangéliumi folyóirat a közösségi életünk színterén igyekszik megjeleníteni ezt a csodát, ezt az ajándékot és természetesen a gyarló ember szép törekvéseit. Az ebben való osztozásra hívjuk a kedves olvasókat és a szerzőket egyaránt.

AZ ARANYVONAT ÚJRA „INDUL”

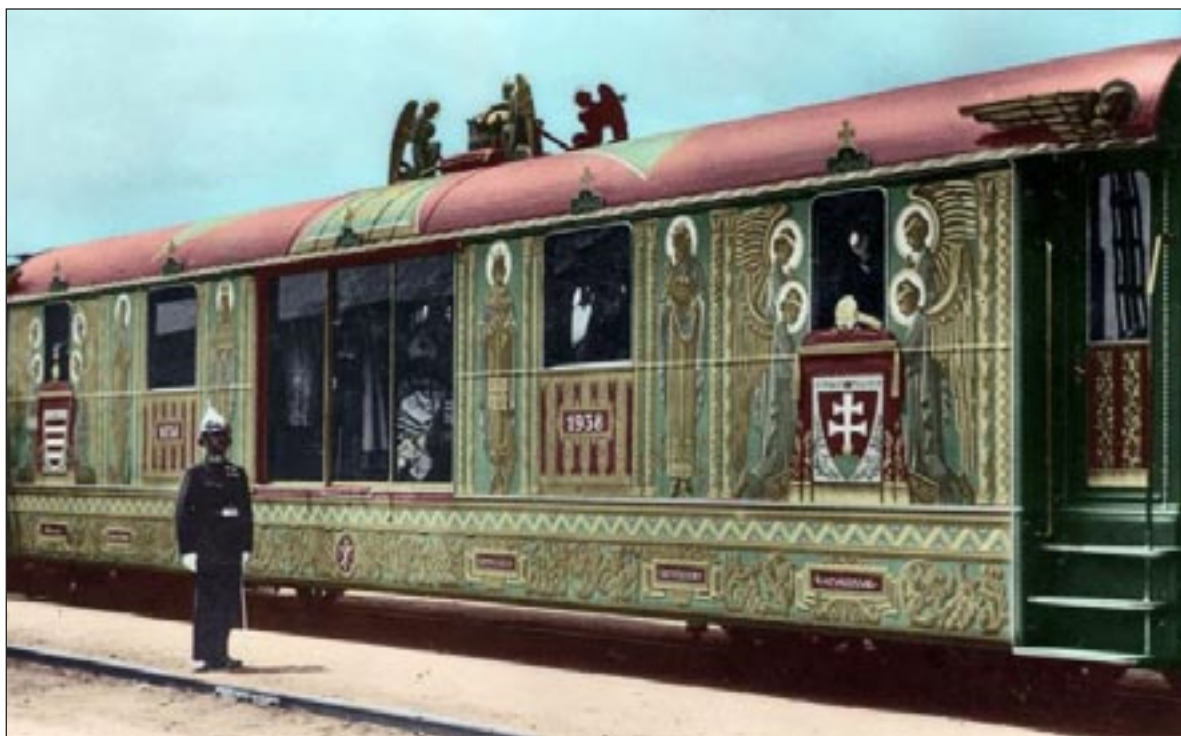
Rég látott forráságban telik az augusztus, és a nagy hőségben ezrek/ tízezrek készülnek az augusztus 20-i országos ünnepségre. Idén 3 naposra kerekedik a Szent István napi ünneppsorozat, melyben tucatnyi program, köztük zenei fesztivál, légitársaság és gasztronómiai börze is szórakoztatja majd a fővárosba látogatókat. No és persze az elmaradhatatlan tűzijáték, amiről úgy tudni, látványában és méretében felülmúlja majd az összes korábbi.

Nagy kérdés, vajon tényleg van-e okunk az ünneplésre, amikor a pandémia elmúlt másfél éve családokat csonkított meg, vállalkozásokat bizonytalanított el vagy tett totálisan tönkre... Ugyanakkor elmondható, hogy

európai, sőt világviszonylatban is hatékonyan zajlik a védekezés, így éppenséggel lehet(ne) is okunk az ünnepre. Tény, hogy a harc mindig áldozatokkal jár. Királyaink is a győztes csaták után, a veszteségek számbavételét követően találtak módot az ünnepre. Ugyan messze még a vírus ellen folytatott háború vége – ha egyáltalán valamikor is vége lesz –, de az államalapítás apropóján igenis van okunk az ünnepre.

Nem csak Budapesten, de szerte az országban, így Dunavarsányban is programmal készült az önkormányzat, hogy az elmaradt júniusi városnapok egyfajta pótlásaként közösségi események sorát szervezze meg Szent István napjához kapcsolódóan.

Nem önmagában csak a programok miatt fontos az ünnep; életjel arról, hogy léte-zünk, fennmaradtunk és reménykedünk nemzetünk jövőjét illetően. Ahol nincs történelmi kapaszkodó, ott a jövőendő is bizonytalan. Ezért is örültem annak, mikor hírül adta a sajtó, hogy az Aranyvonat augusztus 20-án a nagyközönség számára is látogatható lesz. Nem a Magyar Nemzeti Bank aranykészletét 1945-ben nyugatra szállító és amerikai hadizsákmánnyá vált vasúti szerelvényről van szó, és még csak nem is a lengyel legenda szerint arannyal teli náci aranyvonatról, hanem a Szent Jobb ereklyét 1938 és 1942 között országjáró körútján szállító „aranyvonatról”.

Az aranyvonat, mellette egy koronaőr

István király 1038-ban, uralkodásának 38. esztendejében elhunyt, és végakarátának megfelelően a székesfehérvári bazilikában temették el. Szent István király halála után trónviszályos, zűrzavaros idők következtek. Ekkor a fehérvári káptalan, féltve a bebalzsamozott és mumifikálódott holttestet a megszentés-tenitéstől, hogy megmentse, kiemelte a bazilika közepén álló márványszarkofágból.

Ekkor történt, hogy az épségben megmaradt jobb kezét leválasztották, és mivel csodás erőt tulajdonítottak neki, a bazilika kincstárába vitték.

1938-ban Szent István király halálának 900. évfordulóját ünnepelte az ország. Az ezzel egy időben zajló 34. Eucharisztikus kongresszuson született meg a javaslat, hogy Magyarország fontosabb városait érintve keljen útra a Szent Jobb. Ennek szállításához egy gazdagon díszített, különleges műszaki megoldásokat felvonultató vasúti kocsit épített a MÁV, amit a hozzá kapcsolt kocsikkal együtt nevezünk ma „aranyvonatnak”.

Bátran állíthatjuk, hogy az ereklyét szállító vagon, az „aranykocsi” a magyar tervező- és díszítőművészet remeke volt! Az aranyvonat egy mozdonyból és öt kocsiból állt. Az egyházi és világi méltóságokat szállító két-két luxuskocsi fogta közre az ereklyét szállító, bizánci stílusban díszített „aranykocsit”.

A világító kereszt a mozdony elején

A korabeli Vasúti és közlekedési közlönyben olvasható: *„Csak az aranykocsinak van különleges, díszes külseje, a többi szabályos, gyorsvonatú kocsi. A mozdonynak, mely a vonatot viszi, egyetlen díszítése egy hatalmas kereszt az elején. E keresztet az est beálltával kivilágítják. Ez a látvány felejthetetlen, különösen, amikor a világító kereszt a sötétből kibontakozik, és közeledve mindjobban megnagyobbodik.”*

Az országjárásnál fontos volt, hogy egyszerűen bemutatható legyen a Szent Jobb még akkor is, ha azt nem vették ki a kocsiból. Ezért különleges megoldásként a kocsi mindkét oldalán kialakítottak egy nyílást, amelyen át mindenki láthatta. A kocsi tetjén négy imádkozó angyal között a Szent Jobb este kivilágított, nagyított mását helyezték el. Az üvegfalú kocsi közepén egy speciális állványon nyugodott a koronaörök őrizte, megvilágított ereklye. A világítás azért volt fontos, hogy ott is jól

lássák, ahol nem emelték le a vonatról, vagy csak lassan áthaladt a szerelvény.

Pontos menetrend szerint közlekedett az aranyvonat, melyet plakátokon, programfüzetekben vagy a helyi sajtóban hirdettek ki. Az aranyvonat által érintett állomásokat feldíszítették, a vármegyék határára hivatalos fogadóbizottság várta a vonat érkezését, és így kísérték be az ünnepi díszbe öltöztetett állomásokra,

ahová a lakosság körmenetben vonult ki. A püspöki székvárosokban egy éjszakát, a városokban pár órát, közbenső állomásokon pár percet tartózkodott a Szent Jobb. Volt, ahol nem állt meg az aranyvonat, ott megfelelő sebességre lassított, a lakosság pedig térdre ereszkedve köszöntötte a Szent Jobbot.

Az aranyvonat végül a II. világháborúban megsemmisült. Újjáépített változatát, mely az eredetivel megegyezően, de a mai közlekedésbiztonsági előírásoknak megfelelően készült, tavaly mutatták be a Vasúttörténeti Parkban. A kocsiban a Szent Korona másolata látható.

Idén abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a Szabadság téren élőben is megtekinthetjük augusztus 22-éig. Élünk a lehetőséggel, és mérítsünk erőt közös történelmünkéből!

Dr. Szilvay Balázs
Forrás: *regipecs.blog.hu*

HOGY MINDEN JOBBAN MENJEN...

Legközvetlenebb ismerőseink és a gyülekezetünk aktívabb tagjai közül sokan, a sokat emlegetett nyugdíjazásunkkal kapcsolatban megkérdezik: Miért mentek nyugdíjba? Hiszen mások is, de papok pláne szoktak 70-80 éves korukig szolgálni. Erre a címben olvasható mondat a legőszintébb, a legigazabb és a legfontosabb válasz: Hogy minden jobban menjen. S a nagyon udvariasak ilyenkor azt mondják, hogy jól mennek itt a dolgok. Mire mi azt válaszoljunk, hogy igen, de minden lehetne jobban, és ha jól sikerül a személycsere, akkor egy fiatal lelkeszel jobban is fognak menni a dolgok, egyszerűen azért, mert ez a dolog természetéből fakad. A 40 éves szolgálat nagyon jó, benne sok sikert és áldást föl

lehet sorolni, de közben meg is szürkül, meg is fárad az ember, és már nem tudja olyan jól csinálni a dolgait, mint 15-25 évvel ezelőtt. És azt sem lehet tagadni, hogy naiv lelkesedéssel nem könnyű olyanoktól közös szolgálatot várni, akikben az ember már 15-ször csalódott. Tudom, hogy a gyülekezet belső köre ezt is megbocsájtja, a külső körök pedig még inkább, de ezzel a gesztussal nem kívánunk élni. Had jöjjön egy új hang, új arc és mögötte új szellem és új lélek.

A református lelkészi szolgálat egyébként is más, hiszen egy katolikus pap család híján hova mehet, mint egy papi öreggottonba vagy egy távoli rokonhoz, ahol akárhogy is igyekeznek mindent optimalizálni, új kihívások már nem ígérnek semmi szépet. Egy érsek barátom

mondta, amikor nyugdíjba ment és beköltözött egy kelet-magyarországi nagyváros katolikus papi otthonába arra a kérdésre, hogy mit fogsz csinálni: „Mit? Mit? – Várom a halált!” A református lelkészeknek általában gyermekei vannak és azoknak is gyermekei vannak. Így bennünk még ott van egyfajta kihívás, hogy majd úszom, latinozok, sakkozom, netán megtanítom ultizni az unokámat és persze majd a Jóistenről is sokat beszélgetünk. Nem a hittan óra komolyságával, hanem nagyapai vagy nagyanyai játékosággal. Nekünk hat unokánk van. Miért ne remélhetnénk még többet, sőt ez nem csak a várakozásunk, hanem az értékrendünk elvárása is. Mindenesetre meg szeretnénk kezdeni ezzel a hattal, meg a szüleikkel, meg ha úgy van, a féltestvéreikkel, unokatestvéreikkel, osztálytársakkal ezt a fajta kötetlen, örömteli szolgálatot.

Szolgálatunk szerteágazó volt és feszegette az egyházközség kereteit. Tehát amikor a nyugdíjazással – remélem már tényleg néhány héten belül – átadom utódomnak a primér lelképásztori munkát, akkor bőven marad tevékenység az említett, eddig marginális vagy szomszédos területeken: könyv- és lapszerkesztés, civil élet szervezése etc., és persze az új életterünk belakása. Körülbelül 10 000 könyvet gyűjtöttünk össze a 40 év alatt és sok olyan van, amelyre mindig úgy tekintettünk, hogy de jó lenne, nem csak kerülgetni, de olvasni is. Most ezt az 5 000

Dr. Bóna Zoltán református lelkész a június 13-án tartott kibúcsúztató ünnepségen

Új remények, új várakozások színtere lesz ősztől a dunavarsányi református templom

könyvet próbáljuk magunkkal vinni, elhelyezni és talán egyszer még olvasni is.

Terveink szerint a lelképásztori szolgálatban Nagyné dr. Csobolyó Eszter biztosítja a folytonosságot. Őt majdnem mindenki ismeri, bizonyára bizalommal van a többség iránta és az új fölállásban is lelkész marad Dunavarsányban. Talán lesz hittan órája is, a Közösségi Házban marad továbbra is az irodája, és nyilván az új lelkészszel egyeztetve kapcsolódik majd be a szolgálatba. A kismegemelt lelképásztor, aki egyelőre mentori felügyelettel végzi majd a munkát, majdnem olyan fiatal, mint mi voltunk akkor, amikor idekerültünk. A diplomáját Pesten szerezte, a lelkészi tapasztalatot pedig egy környező kisvá-

rosban egy olyan principális mellett, akitől érdemes tanulni. Hitvese készül az iskolai és a gyülekezeti hitoktatásra.

Sokat változott a világ az elmúlt 40 év alatt, és bizonyára nem fogja sem az állásokat, sem a munkát úgy halmozni, ahogy én tettem. Ezzel együtt több ideje és ereje lesz a személyes találkozásokra, kapcsolatokra, beszélgetésekre. Például erre is értem, amit az egész írásra vonatkoztatok, hogy azért, hogy minden jobb legyen. Úgy gondolom, hogy az infrastruktúra, a helyi társadalmi beágyazottság, valamint a munkához szükséges logisztikai feltételek adottak. Azt remélem, hogy ebből az az áldás születik, hogy mélyül a spiritualitás és szélesedik a személyes kapcsolatok köre. Ettől meg-

pezdül az élet, és sokan Varsányból azok is, akik eddig csak messziről nézték a gyülekezeti életét, olykor kellő gyanakvással vagy átgondolatlan kritikával, azok is otthonra találnak benne.

S nem titkolom, hogy ha számomra a nyugdíjas éveim alatt hírek jutnak hozzám, akkor az lesz az egyik legkedvesebb, amikor a lelkész majd elmondja, hogy vasárnap két istentiszteletet tartunk, mert egy alkalommal nem férünk el a templomba. Szóval egész egyszerűen ez is, meg más is és minden jobban menjen, hogy tisztas távolságból örüljünk annak, hogy nem előbb és nem később, hanem akkor voltunk vissza, amikor kellett.

Áldást, békeséget kívánok minden kedves olvasónak!

Dr. Bóna Zoltán

DOBAI-KÚT

Augusztus első hétvégéjén ismét útra keltünk a hód cserkészeinkkel, az úticélunk ezúttal Oroszlány-Dobai-Kút volt. Ezen cserkész-táborunk nem a megszokott cserkészeten alapult, hiszen lehetőségünk volt csatlakozni a Monori Benedek Elek testvéri csapathoz, akiknek 8 naposra tervezett táboruk utolsó 3 napján vehettünk részt. A megszokott előkészületek így elmaradtak, és csak a saját sátraink felállításával megkezdődhetett a hétvége. Idén harmadik alkalommal aludhattak a kis hódok sátrakban, amit ezúttal is nagy

izgalommal vártak. A délutánunk 2-3 órás lovaskocsikázással folytatódott, ahol egy helyi „idegenvezető” mutatta be az erdő szépségeit. A vacsorákat közösen töltöttük el, ahogy a tábor-tüzeket is közösen raktuk meg. A tűz mellett beszélgettünk, áhítatot tartottunk, majd közös játékkal zártuk a napot. A zászlólevonás után megalakult az éjjeli őrség. A bátrabbak elindultak rókalesre, hiszen tapasztaltuk, hogy elég sok róka van körülöttünk. A fáradtabbak nyugovóra tértek.

A másnap reggel zenés ébresztővel indult, majd átmozgat-

tuk magunkat a reggeli torna segítségével.

A reggelinket és a rövid áhítatot követően összekapoltuk a túra-felszerelésünket, és felfedező útra keltünk, ami cirka 8 km volt. Az ebédünk elfogyasztása után pihenés következett, délutáni programunkat folytatva versenyeinket megkezdünk, amelyek számháborúból és vízi-bomba versenyekből álltak.

Hazajövetelünk napján az ebédet követően lebontottuk sátrainkat, és élményekkel telve tértünk haza Dunavarsányba.

Széplaki Mercédesz

A CSERKÉSZTÖRVÉNY 10 PONTJA

1. A cserkész egyeneslelkű és feltétlenül igazat mond.
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, amelyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik.
3. A cserkész ahol tud, segít.
4. A cserkész minden cserkésztestvérének tekint.
5. A cserkész másokkal szemben gyengéd, magával szemben szigorú.
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz, és kíméli a növényeket.
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel és készségesen engedelmeskedik.
8. A cserkész vidám és meggondolt.
9. A cserkész takarékos.
10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

PERU: AHOL A FÖLD ÉS LÉLEK TALÁLKOZIK

Minden utazás előtt elképzeljük, milyen is lesz a nyaralásunk. Hosszú hetekig forgatjuk magunkban a gondolatokat, milyen kulturális, természeti, gasztronómiai élmények fognak ránk várni. A legtöbb esetben ez így is van. Ezúttal egy kicsit sem szokványos nyaralás várt rám...

Kerek születésnapj évfordulóhoz érkezve kicsit izgultam, hogy Férjem ajándékként majd ejtőernyővel kell ugranom (tudja, milyen örült tudok lenni), ehelyett egy fantasztikus Dél-Amerikai körutazásra kaptam mindössze 3 nap felkészülési időt. Így elvárások, nagyobb rákészülés nélkül ugrottam fejest életünk legizgalmasabb utazásába.

Mit jut eszünkbe Peruról? Az inka birodalom, az Andok hosszú hegláncolata (7.000 km!), és a budapesti aluljárókban pánsípon játszó perui zenészek. Amíg voltak és zenéltek... Hálás

vagyok a Férjemnek, családomnak, a Jóistennek, hogy ennél mélyebben is megismerhettem ezt az országot. Peru elvarázsol. Az inkák évezredes kultúrája az építészetben, művészetben, földművelésben megismerhető közelségben fent maradt és sok esetben a 21. század embere továbbra is ápolja. Ki gondolná, hogy a máig élő andoki kultúra alatt 72 civilizációt tartanak számon?

Ha valaki szereti a kukoricát és burgonyát, a legjobb helyen jár Peruban. Itt ugyanis 500 krumpli- és 4.000 kukoricafajtát

tartanak számon. A gasztronómiájuk lenyűgöző, egyik útikönyv szerint a harmadik legváltozatosabb a perui konyha. Rengeteg gyümölcsnek, zöldségfajtának, a manapság itthon is felkapott „superfood”-nak számító gabonafajták őshazája. A helyi piacokon csak ámultunk a kínálaton, és az európai árakhoz képesti olcsóságon. (Pl. 1 kg avokádó 480 Ft.) Milyen különleges ételleket kóstoltunk? Nem hagytuk ki az algasalátát, tengerimalacot, alpaka steak-et, quinoa levest, coca teát, chicha-t (ejtsd: csicsa). Utóbbi íze, mint

az erjedt must, lilakukoricából készül és talán jobb is, ha az elkészítés módját csak később tudtuk meg: az asszonyok körül ülnek egy nagy alumínium faze-
kat, és a jól megrágott kukoricát kiköpik, a pép a nyál enzimjének hatására forrásnak indul és egy héten belül ihatóvá válik. Hoztunk haza ilyen italt, ha valaki megkóstolná!

Irhatnék még a fantasztikus építészeti kultúrájukról, hiszen nehezen elképzelhető a mai ember számára, hogyan tudták a faragott kőveiket olyan magaslatokba eljuttatni, és malteranyag nélkül összeilleszteni. De számomra sokkal, de sokkal izgalmasabb volt a szakrális élmény, amelyet Peru adott. A lakosság 80%-a katolikusnak vallja magát, és hétvégén valóban ennek a vallásnak „áldoznak”, ugyanakkor hétköznap természeti népek. A kereszténység sem tudta eltörölni a Nap Isten tiszteletét, sőt, a perui pénznem nem más magyarrá fordítva, mint új nap. Tisztelik a földet, a hegyeket és egymást. A természettel összhangban élnek (csak ne szemeltnének annyira!), nagy hangsúlyt fektetnek egymás iránti szeretetük és tiszteletük kifejezésére is. Évente nagyjából 3000 híres fesztivál kerül megrendezésre az ország területén, szinte mindegyik a tradicionális viselet, zenék, táncok, rituálék legkülönbözőbb arculatait mutatja be. Fontos számukra az „ayni”, a kölcsönös megsegítés elve. Őszinte, nyugodt, vidám indián közösségeket láttunk, ahol jó volt kis időt eltölteni, ahol valósággá vált a stresszmentes élet.

Egyelőre nem sikerült megfejtennem, hogyan működik az ő lelkükben/fejükben a vallásosság, de engem megérintett, amit ezen a téren tapasztaltam. Anyatejjel együtt szívtam magamba a protestáns hitet, tudatomat jelentősen meghatározza. Az alternatív hitet és vallási szabadságot erősen korlátozottan tudom befogadni. DE! Peruban találok egy jelenséggel, megérintett egy élmény, amelyet nehezen tudok kivenni a fejemből. Tudni kell, hogy a helyi folklór részét képezik az ősi hegyi szellemek. Az Andokfennsíkon való napokig tartó utazásaink során sokszor hallottuk az „apu” szót. Az inka mitológiában „apu” a nagy hegyi szellemeknek adott név; minden hegynek volt saját szelleme, amelyek jellemzően férfi szellemek.

Érthető módon a legmagasabb hegyek Peruban gyakran a legszentebbek. A kisebb csúcsokat „apus”-ként tisztelik. A helyiek coca levelekkel, mint közvetítő eszközzel energiát kérnek a hegyektől.

Furcsa volt úgy nézni a hegyekre, a hófödte „apukra”, hogy közben a nemrég hitem szerint mennyországba távozott Édesapám nevét viselik a hegyek. Miért pont „apu”, és miért pont hegy? Tettem fel a kérdést sokszor magamban. Furcsa módon semmi köze a mi apa szavunkhoz! Nyelvtanilag csupán azonos alakú szóról van szó, de én valahogy azt éreztem, hogy Apukám, aki a hegyek között érezte mindig is otthon magát, velünk van ott is. A Machu-Picchu misztikus boszorkányhonyhájában, az égbe emelkedő gránitsziklák, gigantikus szakadékok, hihetetlen szépségű hegyek és „apuk” között állva, a Naptemplomba beáradó felkelő napfényt nézve megható, mi több lelkileg megrendítő volt könnyek és libabőr nélkül levegőt venni.

Dél-Amerikai élményeim után sokkal tudatosabban hiszek abban, hogy a lélek, amely elköltözik a földi életből, energiájával köztünk marad. És ha meghal is él. Ámen.

Szilvay Gabriella

NÉPRAJZI MUNKA EGYHÁZUNKBAN

Dr. Molnár Ambrus emlékére

A Magyarországi Református Egyház DC Néprajzi Szekciója megalapítására emlékezünk, ami 40 éve történt! Azt is hangsúlyozzuk, hogy dr. Molnár Ambrus – dr. Bóna Zoltánné, Molnár Gizella sok éven át volt lelkipásztorunk és hitoktatónk édesapja – esperes-lelkipásztor alapította, és 20 évig vezette. Próféta szavakat ihlet a Szentlélek szívünkben: „Eben Haézer! Mindeddig megsegített minket az Úr!” (1 Sámuel 7:12) Isten szava legyen az én köszöntésem! Isten szava legyen az Ő áldása, sőt legyen a mi tanácskozásunkon fénylő világossága! Úgy legyen... ámen.

A DC Néprajzi Szekció előzetes évei tulajdonképpen az Egyháztörténeti Szekcióval közösen rejtőzve élt, folyamatosan jelen volt. Nem volt külön Szekció, de a néprajzzal foglalkozó kutatók az Egyháztörténeti Szekcióba jelentkeztek, annak rendes tagjai lehettek. Éveken át folyamatosan, az egyháztörténészek és a néprajzosok szívesen hallgatták, hallgattuk kölcsönösen a különböző témájú előadásokat. Tanulságos és élvezetes volt az együttlét. Ez a foglalkozás megértéssel folyt éveken át. Később a Néprajzi Szekció – amint érintettük előbb – megkapta a lehetőséget, hogy önálló szekcióvá alakuljon 1980-ban. Molnár Ambrus esperes-lelkipásztor, akkor már országos hírű néprajzkutató

tudós vezette a szekciót húsz éven át, haláláig.

A szekcióelnök halála után változás történt. Megalakult az Irodalmi Nyelvészeti Szekció e sorok írójának vezetésével, de a költői est tovább megmaradt 15 éven át a Néprajzi Szekció keretén belül.

A Doktorok Kollégiuma Néprajzi Szekciójának alapítása teológiai jelentőségű esemény. Így szólni kell róla. A Néprajzi Szekciót 1980. december 12-én alapították meg. Ez az ünnepi esemény Sárospatakon a Tiszán-menti Református Egyházkerület Tudományos Gyűjtemény tanácstermében, a híres Gutenberg-termében Dr. Ujszászy Kálmán professzor, gyűjteményi igazgató vezetésével ment végbe. A DC önálló Néprajzi Szekciója Dr. Szabó Lajos és Molnár Ambrus tudós lelkipásztor szervezésében a meghívottak mintegy húsz fős csoportjával történt teljes egyhangúsággal.

E Szekció megalapításának előzetes előkészítését a felettes egyházi hatóság döntötte el, amiről a Reformátusok Lapjában (1981.25.2:3) a következőket olvashatjuk: „Ez év augusztusában, a Debreceni Kollégiumban megtartott teológiai szakkonferenciák megbeszélései során dr. Bartha Tibor püspök, a tudományos tanácskozás elnöke, zsinati határozatra utalva bejelentette, hogy az eddigi szakkonferenciák a jövőben a Doktorok Kollégiuma Teológiai Szakosztályának

szakcsoportjaiként végzik (kutató) munkájukat. Új szakcsoportok megszervezése is szerepelt a tudományos tanácskozás napirendjén. Ezek során most a néprajzi szakcsoport megalakulásáról a kutatómunkájának megkezdéséről számolunk be.”

A Néprajzi Szekció alapító tanácskozásán részletes ismertetés hangzott el a sárospataki egyházi hagyományokról. Erről fontos eligazítást ad a következő idézet: „A megnyitó elhangzása után az ügyvezető elnök, Molnár Ambrus esperes-lelkész a gyűlés résztvevői nevében felkérte dr. Ujszászy Kálmán professzort, hogy a meginduló munkában legyen a szakcsoport segítségre és vállaljon védnökséget a néprajzi – ezen belül az egyházi néprajzi – kutatással is foglalkozó, vagy az ilyen tevékenység iránt érdeklődő lelkészek fölött.” Például hangzott el a katolikus néprajzkutató Bálint Sándor tudós munkássága a felekezeti, vallási kutatók – pl. unitárius és zsidó – eredményeivel együtt.

Isten iránti hála és a jelenlét öröme töltötte be a szívet, amikor a néprajzi kutatás megkezdéséről és folytatásáról volt szó az alakuló ülésen. A Szekció eljövendő tevékenységével kapcsolatosan a súlypontok kijelölése is megtörtént, például a liturgiareform, illetve a karizmatikus-kérdés ügyén. Szó esett a tanácskozáson továbbiakban a paraszti eklézio-

lák életéről, annak kutatásáról és a Berekfürdőre tervezett szekcióülésekről, amelynek célja a tevékenység tudományos módszerének meghatározása.

Molnár Ambrus esperes-lelképásztor az így megalapított szekciót szeretettel, tudományos igényességgel indította és vezette két évtizeden át. Isten megáldotta a szorgalmas, aktív közösségi munkájukat, aminek bő gyümölcse termett. A Néprajzi Szekció országos hírűvé emelkedett. Molnár Ambrus elnököt díszdoktorátussal jutalmazták és a tagok közül is többen doktoráltak.

A következőkben tömör összefoglalást adok Molnár Ambrus szekcióelnök munkásságáról. A Református Teológiai Doktorok Kollégiumának Néprajzi Szekciójának negyvenéves (1980-2020) történet két szakaszra tagolódik: az első 20 év Molnár Ambrus vezetésével telt el, a második húsz évben több szekcióelnök – P. Szalay Enikő, Lévai Attila, Sápy Szilvia – tevékenykedett. A negyven év alatt több emléket őrzök, kiemelem a költői esteket, amire Molnár Ambrus kért fel, de a halála utáni 20 évben megmaradt a megbízatásom. A második 20 éves időszakról külön bemutatás születik. Molnár Ambrus alapító, első 20 évet vezető, hatalmas örökséget hagyó szekcióelnökkel kapcsolatos emlékek közül emelek ki néhányat.

Dr. Molnár Ambrus néprajzi szekcióelnök, tudós esperes-lelképásztor gyülekezeti és egyházmegyei szolgálatai mellett

teljes erővel végezte a szekció-munka szervezését és a résztvevők kutatásainak irányítását. Itt megemlítem a saját példámat is. A szekcióelnök nagyra értékelte, amikor a kandidátusi értekezésem témáját, a Biblia jelenléte a népi vallásosságban címmel, történeti néprajzként állítottam össze. Ki is tüntetett, hiszen a négyéves kutatás utáni disputámra eljött, és tudományos igényű részletes bírálattal szólalt fel, s ezzel a munkám elfogadását ajánlotta. A néprajzi szekció munkájában résztvevő, különböző felekezetű – adventista, evangélikus, református, unitárius stb. –, sőt világi kutatók igyekeztek az együttes munkára, Molnár Ambrus pedig kész volt ennek az ökumenikus aspektusnak a támogatására is. Az említett két évtizedes kutatómunka jellemzésére, értékelésére elég azt megemlíteni, hogy vezetésével a néprajzi szekció két évtizede alatt tizenegy kötet jelent meg Molnár Ambrus szerkesztésében az elhangzott tanulmányokból. Mindezekről és a kiadási költségek dologáról a részletes beszámolókat megtaláljuk a következő kötetben: „És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordott téged az Úr...” Molnár Ambrus pályaképe, egyháznéprajzi munkássága és sápi gyűjtése (2001). A kötet tartalmát összefoglalja a cím. Szívesen kiemelem Molnár Ambrus szakirodalmi munkássága címlistáját, ami tizennégy oldalt foglal el. Megemlítem még a Gyülekezetépítés és néprajzkutatás című interjút, ami Molnár

Ambrus nagy műve egy részét jelzi, és a kettőnk munkásságát is összefoglalja.

Zárszóként idézem a Nemzetközi Theológiai könyv című sorozat 50. kötete (szerk. Dr. Szathmáry Sándor) hátsó borítóján – általa elfogadott – pályaképi összefoglalást. Soli Deo Gloria!

„Molnár Ambrus (1922–2000) református lelkész, nyugalmazott esperes, a református teológia díszdoktora, a Doktorok Kollégiuma Egyházi Néprajzi Szekciójának egyik megalapítója és haláláig szeretve tisztelt elnöke volt. Ezzel a kötettel a Doktorok Kollégiuma egy kihalóban lévő embertípus, a „tudós pap” emléke előtt kíván tisztelni. Az ő emberei, kutatói személyiségét szeretné közismertté tenni, egy „igaz történetek”-ben bővelkedő életrajzi visszaemlékezés, személyes dokumentumok, újságcikkek és munkásságának bibliográfiája segítségével. Itt adjuk ki első, ez ideig publikálatlan folklór gyűjtését, a Sápi mondák-at is.

Molnár Ambrus fáradhatatlanul és lelkesen végzett hagyománymentő és szervező munkájának köszönhető, hogy az utóbbi 20 esztendőben szervezett formát öltött a protestáns vallásfelekezetek, elsősorban a református gyülekezetek egyháztörténetének, paraliturgikus hitéletének és vallásos szakásainak néprajzi kutatása, valamint az is, hogy elkezdődött a szomszédos országokban élő magyar református gyülekezetek egyházi javainak regisztrálása.”

Dr. Ötvös László

A REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG ÉS A SOLI DEO GLORIA KÖZÖSSÉG ESEMÉNY-NAPTÁRA

Augusztus 20.	10 óra	Újkenyéri hálaadó istentisztelet	Ref. Templom
Augusztus 22.	10 óra	Tanévnyitó istentisztelet	Ref. Templom
Szeptember 5.		Gyülekezeti családi nap Istentisztelet-látogatás Délegyházán	Lacházi Duna part
Október 4.	16 óra	Állatok világnapja	SDG Köz. Ház
Október 9.	18 óra	Erdélyi Kulturális Est	SDG Köz. Ház
Október 22.	17 óra	Bethlen kopjafa állítása	Trianon Emlékpark
	18 óra	Ünnepi/centenárium megemlékezés Bethlen István miniszterelnöki szolgálatáról az Általános Iskola előadásában	SDG Köz. Ház
Október 23.	16 óra	'56-os megemlékezés	Temető
Október 24.	10 óra	Újbori hálaadó istentisztelet	Ref. Templom
Október 31.	10 óra	Reformációi istentisztelet	Ref. Templom
November 1.	10 óra	Mindenszentek istentisztelet	Ref. Templom
November 22.	7.30	Bűnbánati istentisztelet	SDG Köz. Ház
November 23.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	SDG Köz. Ház
November 24.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	SDG Köz. Ház
November 25.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	Ref. Templom
November 26.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	Ref. Templom
November 27.	18 óra	Bűnbánati istentisztelet	Ref. Templom
November 28.	10 óra	Ünnepi úrvacsorás istentisztelet Advent 1. vasárnapján	Ref. Templom

A Református Templomban minden vasárnap 10 órakor istentiszteletet tartunk,
s azzal egy időben gyermek-istentiszteletet is.

A Soli Deo Gloria Közösségi Házban minden hétfőn 7:30-kor 15 perces hétkezdő áhítatot tartunk.

A Soli Deo Gloria Közösségi Házban minden kedden 17:30-kor bibliórát tartunk.

A fenti istentiszteletekre, programokra minden érdeklődőt nagy szeretettel várunk!

További információ a 06/20 914-3893-as telefonszámon, továbbá

a dunavarsany.ref@gmail.com e-mail címen vagy a www.dunavarsanyireformatusok.hu oldalon kapható.

A SOLI DEO GLORIA KÖZÖSSÉGI HÁZ KOLUMBÁRIUMA IRÁNT ÉRDEKLŐDNI

a 06/20 914-3893-as valamint a 06/30 637-8170-es számon lehe

Dr. Csizmadia Zoltán sk., világi elnök
Református Egyházközség

Csobolyó Miklósné sk., elnök
Soli Deo Gloria Közösség

IMPRESSZUM

SOLI DEO GLORIA – evangéliumi, közéleti folyóirat. Ingyenes, időszaki kiadvány

Kiadó: SDG Közösség • Főszerkesztő: Dr. Szilvay Balázs

Szerkesztőbizottság: Csobolyó Katalin, Dr. Bóna Balázs, Kun László, Veres Enikő

Készült: az Ex-Kop Nyomdaipari Bt. gondozásában • Példányszám: 800

Cikkek leadása: folyamatosan, a szilvay.balazs@freemail.hu e-mail címen

Honlap: www.dunavarsanyireformatusok.hu • Facebook: Dunavarsányi Reformátusok